

УДК 81'37:81

Миронюк Л. В.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ПРОБЛЕМАТИКА ЄВРОПЕЙСЬКИХ НАУКОВИХ СТУДІЙ ЩОДО ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ МОВНИХ ОДИНИЦЬ

Суспільні зміни, розвиток, науки та технічний прогрес мають величезний вплив на розвиток усіх функціональних мов світу, котрі в сучасних глобалізаційних умовах перебувають у постійній взаємодії, впливаючи на лексичний склад одна одної. Частка залученої інтернаціональної лексики до кожної національної мови безперервно зростає внаслідок формування й розширення інформаційного простору, суспільних та економічних процесів, спрямованих на загальносвітову інтеграцію. Тож дослідження лексичних запозичень однієї мови іншою в різних аспектах не втрачає актуальності. Мета цієї роботи – дослідити проблематику інтернаціоналізації мовних одиниць, якої торкаються європейські лінгвісти.

Лексичні запозичення в національних мовах привертають науковців здавна, зокрема на групу міжнародної лексики як явище мовної реальності, що відображає соціально-економічні, культурні та наукові взаємозв'язки народів, указали французький дослідник А. Мейє, німецький Е. Ріхтер, данський О. Есперсен ще на початку XX століття. У сучасних лінгвістичних розвідках проблеми інтернаціоналізації мовних одиниць у синхронному й діахронному аспектах розглядають П. Браун, К. Гутшмідт, А. Петраллі. Дослідники відзначають, що латинська та грецька мови – мови класичної цивілізації та культурної спадщини, є джерелом лексичних ресурсів для творення сучасної

академічної, науково-технічної лексики та наукової термінології в усіх європейських мовах.

У наукових колах дискутують щодо критеріїв визначення лексичної одиниці як інтернаціональної, зокрема В. Акуленко (пропонує такими вважати слова, що вживаються не менше як у трьох неблизькоспоріднених мовах), В. Фрид, К. Хенхст (у двох світових мовах), Е. Вюстер (у мовах двох мовних сімей), Р. Гарш (у трьох або більше мовах), А. Г'раура (у споріднених і неспоріднених мовах, що зіставляються синхронічно). Інтернаціоналізми в ракурсі мовних контактів і запозичень у національних мовах вивчають К. Вачкова, Л. Колковська, Д. Благоева, М. Парзулова (у болгарській мові); Вірджінія Пульчіні (в італійській мові), К. Вашакова (у польській мові), М. Крчмова (у чеській мові). Науковці репрезентують результати досліджень щодо причин запозичень лексичних одиниць однієї мови іншою, особливості функціонування в національних мовах, вивчають рівень пристосування до їх граматичних систем чи впливу на них; обґрунтовують відповідно до запропонованих критеріїв дефініцію понять «запозичена лексика» / «інтернаціоналізми», диференціацію та класифікацію; визначають частку інтернаціональної лексики в міжкультурній комунікації, студіюють вплив на оперативність, ефективність поширення нових знань, адекватне розуміння їх реципієнтами, точність репродукування в різних контекстах, адаптацію й розвиток в умовах швидкісного поширення інформації у світових спільнотах; досліджують потенціал термінів-інтернаціоналізмів та термінологічних одиниць гібридної мовної природи з міжнародними компонентами у фахових терміносистемах; виокремлюють й аналізують псевдоінтернаціоналізми (слова зі спільною/схожою звуковою формою з вузьким / ширшим / іншим лексичним значенням); вивчають специфіку міжмовного перекладу тощо. Дослідники відзначають, що існування інтернаціональних мовних одиниць є важливим і корисним ресурсом не лише для полегшення комунікації та взаєморозуміння в сучасній Європі, а й для виявлення та опису унікальних наукових та культурних здобутків сьогодення.

Отже, вивчення різних аспектів явища інтернаціоналізації мовних одиниць надзвичайно актуальне в сучасних європейських наукових студіях, проблематика є достатньо широкою, результати досліджень перспективними з погляду розвитку національних лексичних систем та культур.